

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 178. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm4809/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

som havde sin Herkomst og sine Godser i Poitou, blev vel udraabt til Generalissimus for den kongelige katolske Armé, men havde liden Anseelse og viste endnu mindre Dygtighed; de navnkundige Fættre Lescure og Laroche-Jaquelin var tapre og begejstrede nok, men unge og uerfarne, Bonchamps (f. 1759) var beskedent, og Charrette stiv, hård og herskesyg; saa Ulykken forhaledes vel kun ved den umaadelige Forvirring, der herskede paa Republikanernes Side, hvor Brygger Santorre og Guldsmed Rossignol som gode Jakobinere ej blot skulde dele Anførselen, men stod hos Robespierre i langt større Anseelse end Canclaux og andre ordentlige Generaler, som plagedes bestandig og stod hvert Øjeblik Fare for at afsættes og stævnes for Dødsretten.

Velferdskomiteen befalede imidlertid, at til den 20de Oktober skulde Vendékriegen være endt, og skjønt man til den Ende havde beskikket en Fægtemester Lechelle til Overgeneral, som hverken forstod det mindste af Kriegen eller turde vove sin Troje, men sagde bestandig blot: «Der skal marcheres majestetisk *en masse*», saa var dog den næstkommanderende, Elsasseren Kléber (f. 1753), som siden fandt sin Grav i Ægypten, en dygtig og erfaren Mand, som nu fik Lov at raade og gjorde naturligvis sit bedste. Til Bistand havde han den unge, heltmodige Marceau fra Chartres (f. 1769), Beaupuy fra Perigord, som siden faldt i Tyskland, og sin Landsmand, Vorehalsen Westermann, som blev henrettet med Danton; og i Spidsen for en Snees Tusend Mand vovede han et Hovedslag mod Vendeerne, dobbelt saa stærke, den 17de Oktober ved Chollat. Her vandt Republikanerne en afgjørende Sejer, Lescure var falden to Dage i Forvejen, og nu blev saa vel D'Elbée som Bonchamps dødelig saarede, og man skrev til Paris: «Vendé er ikke mere.»

Det sidste var nu vel et af Rædselstidens ækle Prælerier, men, naar Marsken undtages, hvor Charrette endnu

